

Kreativno na invazivno

V sredo, 9. oktobra 2019, je v središču Ljubljane, na Stritarjevi ulici potekal 2. Festival uporabe invazivnih rastlin. Tam so različne institucije predstavljale svoje delo na projektu APPLAUSE povezano z invazivnimi tujerodnimi rastlinami, ki so razširjene v naši okolici. Na sprehodu po Ljubljani in tudi drugod po Sloveniji ste zagotovo že srečali japonski, češki ali sahalinski dresnik, ki dobro uspevajo na nasipih, robovih cest, nabrežjih rek ali opušenih njivah. Svojo invazivnost pa dokazujejo s hitrim širjenjem.

Mojo pozornost so na Festivalu invazivnih tujerodnih rastlin najbolj pritegnile ustvarjalne delavnice, kjer so glavno vlogo dobile tujerodne invazivne rastline. Nekaj rastlin, ki z ogrožanjem biodiverzitete ali uničevanjem infrastrukture, predstavljajo ekološki in ekonomski problem, so v okviru projekta APPLAUSE predelali v uporabne izdelke. Tako so na primer na Inštitutu za celulozo in papir iz robinije in japonskega dresnika naredili papir. Na ustvarjalni delavnici smo na papir iz robinije prilepili posušene in stisnjene cvetove (kot za herbarij) in liste različnih invazivnih rastlin ter tako ustvarili zanimive čestitke. Papir iz japonskega dresnika pa so izrezali tako, da smo iz njega zložili lične košarice, ki smo jih tudi poslikali, poštempljali in okrasili po svojem okusu.

Moja čestitka na papirju iz robinije je nastala po bolj ko ne spontanem lepljenju in ne skriva kakšne posebne zgodbe. Morda bi jo še najbolje opisala z naslovom Cvetje in listki v vetru.

Pri okraševanju košaric, ki sem ju poleg svoje ilustrirala še za kolegici, pa sem se ustavila pri invazivnih rastlinah in jih simbolično upodobila s kombinacijo štampiljk in flomastrov. Ker invazivne rastline pogosto rastejo na zapuščenih gradbenih mestih, ob rekah ali cestah ter je japonski dresnik znan po tem, da je kos prodiranju skozi beton, sem to vključila v podobe na košaricah. Približno polovico površine sem namenila tudi pticam, ne samo zato, ker lahko tudi ptice prenašajo semena (tudi invazivnih) rastlin, ampak tudi ker je zdaj jeseni čas, ko se številne ptice selijo v toplejše kraje.

V vsakdanjem hitenju si bolj redko vzamemo čas za tako spontano ustvarjanje, zato je bilo prijetno in sproščujoče za kratek čas ustvarjati – kreativno na invazivno.

Maja Bensa

Japonski dresnik – primer dobre prakse

*Pred časom iz krajev daljnih
k nam je prišel za okras,
da na gredicah in potih
z lepoto bi očaral nas.*

*Hitro prišlo je spoznanje,
da prišel je v prave kraje,
kjer okolje in podnebje
mu za razrast pogoje daje.*

*Se hitro množiti je začel,
rastline avtohtone je izrinil,
porušil njih ekosistem.
Nastal res velik je problem.*

*So ljudje se odločili
in temu konec naredili.
Posekali so ga, sežgali,
na kompost ga gniti dali.*

*Vrednosti nobene ni imel.
»Zakaj rastlino to bi uničevali?«
so se ICP-jevci spraševali
in mu novo vlogo izbrali.*

*Kot Feniks iz pepela je vstal,
ko ICP svoj stroj papirni je zagnal.
Vsi skupaj so se potrudili,
da iz dresnika papir so naredili.*

*Izdelki raznovrstni so nastali,
takšni za zabavo in spomin
z veliko natisnjenih vsebin,
da bi izkušnjo to delili.*

*Ko zopet v papir predelan,
bo v obliki novi zaživel.
Ta primer ekonomije krožne
bo naravi dobro del.*

Barbara Šumiga, raziskovalka

Foto: Maja Bensa

Foto: Maja Bensa

Čestitka in škatlice / Card and boxes

Foto: Maja Bensa